

3de zondag van Pasen

Lucas 24, 35-48

Inleiding

Het is voor ons allen goed om eropuit te trekken, om samen op weg te gaan, zou je kunnen zeggen. En we zouden dat ook graag doen, sommige mensen graag een reis naar het buitenland, anderen op vakantie hier in het binnenland of gewoon maar wat wandelen door je eigen buurt. De coronaregels beperken ons daarin. We mogen wel gaan wandelen, maar hooguit met twee en liefst geen samscholingen ergens onderweg. Maar hoe mooi zou het kunnen zijn als we zouden kunnen zeggen, zoals we in het verleden ook wel zongen, juist in deze paastijd, “wij zijn samen onderweg, alleluia, samen met de Heer op weg, alleluia.” In de evangeliëlezing is de eerste regel een verwijzing daarnaar, het is namelijk de laatste regel van het evangeliëverhaal van de Emmaüsgangers, tien dagen geleden door de week gelezen hier in deze kerk en dat Emmaüsverhaal, zo weet u, daarin gaan de leerlingen op weg en Jezus komt bij hen, gaat met hen op weg.

En dan, dan wordt het beter, dan wordt het vreugdevol, dan komt dat gevoel van alleluia. Zo moet het eigenlijk in deze tijd zijn, want het is paastijd, we vieren nog steeds volop Pasen. Maar als we dan verder door de lezingen kijken vandaag, dan horen we in de eerste lezing uit het boek Handelingen dat wij toch degenen zijn die de Christus gekruisigd hebben en dat daar een stuk van onze zonden ligt. En ook in de brief van Johannes - de tweede lezing - horen we hoe we als mensen zondig zijn, omdat Christus voor ons gestorven is en zelfs aan het eind van het evangelie horen we hoe we op weg gestuurd worden om de zonden te bestrijden. Drie keer in de lezingen komt het begrip zonde voor.

Zijn we dan zo zondig dat we nu net twee weken na Pasen daar weer volop mee bezig moeten zijn of wordt er wellicht iets anders bedoeld? Iets dat toch meer wijst in de richting van ‘wij zijn samen onderweg, samen met de Heer op weg’. Laten we ons daar op deze viering bezinnen. Ik wens u een goede viering.

Overweging:

Samen op weg gaan kan dus een vreugdevolle gebeurtenis zijn. We hebben er plezier aan, we genieten van de natuur rondom ons, van het gesprek met elkaar of van de stilte die we samen mogen genieten. We zien in verre oorden onbekende, nieuwe dingen en dat doet ons goed. Maar zeker voor ons als christenen mag het ons nog meer goed doen als we ons van binnen verwarmd voelen, geraakt voelen door God.

En dat is in dat beroemde Emmaüsverhaal dat we tien dagen geleden lazen, precies wat gebeurt: leerlingen die op weg zijn krijgen gezelschap van Jezus. Hij legt hun de Schrift uit, daar worden ze door geraakt. Hij breekt het brood en ook daarin herkennen ze Hem, en toch, toch gaat het vandaag over zonde, zondigheid, het maken van fouten. Je zou je bijna afvragen: gaat dat dan wel

over ons? Dan mogen we natuurlijk zoals we als goede christenen gewend zijn, terugkijken in onze traditie en in ons leven en als maatstaf zouden we de catechismus kunnen gebruiken of meer toegankelijk de tien geboden uit onze vertrouwde bijbel.

Als we daarin kijken dan zien we die bekende geboden langskomen: ge zult niet doden, ge zult niet stelen, ge zult niet liegen, ge zult niet begeren het goed van uw naaste, niet zijn huisraad, niet zijn huisdier, niet zijn vrouw, niet zijn dienstknecht. Niets van dat alles. En als we naar zo'n rijtje kijken dan denk je: maar is dat wel voor ons bedoeld?

Ge zult niet doden, dan zou je bijna kunnen vragen: wie van ons hier aanwezig heeft dat ooit gedaan, ja, een mier of een vlieg, maar een mens doden, een medemens? Dan denken we toch aan situaties als in Myanmar of in Wit-Rusland of in Mali of wat IS doet in Irak en Syrië. Dat 'gij zult niet doden' kunnen we dus wellicht wel parkeren en buiten onszelf leggen.

Ge zult niet stelen dat komt misschien wel wat dichterbij. Maar dan zullen sommigen van ons terugdenken aan een jeugdzonde. Ooit iets weggepikt in de bravoure van een vriendengroep of vriendinnengroep in een winkel. Daar veel spijt van gehad, misschien het zelfs terug hebben moeten brengen in opdracht van de onderwijzer of van vader of moeder en in goede katholieke traditie het opgebiecht, maar verder... Het is voor de meesten van ons niet iets van alledag. Bij ge zult niet stelen denken we dan toch aan diegene die onze fiets heeft gepikt, onze portemonnee heeft gerold of in wat groter verband: zij die miljoenen verdienen met het witwassen van drugsgeld of het verduisteren van belasting. Daar gaat het over 'gij zult niet stelen' en dan ligt het dan toch weer vooral of in het verleden of buiten ons.

Bij 'ge zult niet liegen' komen we nog dichterbij. Want dan is het bijna spreekwoordelijk dat we wel eens zeggen: een leugentje om bestwil, dat moet toch kunnen.

En als we naar dat laatste gebod kijken, het tiende, 'ge zult niet begeren de vrouw van uw naaste' of de man voor de vrouwen of voor sommige mannen of de knecht of de dienstmeid of zijn goed of zijn huisdier: dat begeren dat kennen we wel, want jaloers zijn we van tijd tot tijd allemaal wel eens: op het werk van een ander, op zijn prestatie, op zijn mooie huis, op zijn mooie auto. Dus iets van zondigheid; we herkennen het allemaal.

Maar toch, als we kijken naar die drie lezingen, die we vandaag horen, dan lijkt het om iets groters te gaan en tegelijk iets dat veel kleiner nog veel dichterbij is. Daarvoor neem ik u mee terug naar dat verhaal van die Emmaüsgangers. Dat begint met dat twee van de leerlingen op paasmorgen teleurgesteld weggaan van Jeruzalem. Als je daar goed naar luistert, dan hoor je dat er staat: zij gaan weg van de stad van God. Ze keren dus God - en in Jeruzalem is Christus gekruisigd - ze keren dus ook Christus de rug toe. En eigenlijk staat er dus: zij verlaten God. Ze verlaten Christus. Ze hebben voor Christus even geen plaats in hun leven.

Dan zo onderweg komt Christus weer bij hen, ze zijn eerst nog niet in staat om Hem te herkennen. Pas als Hij aan het eind van de dag het brood voor hen breekt, herkennen ze Hem en dan durven en kunnen ze Hem zeggen: brandde ons hart niet toen Hij tot ons sprak. Op het moment dat je hart brandt, kun je zeggen dat Christus, dat God bij je is, met je gaat, dat je met God, met Christus onderweg gaat. Op die wijze kunnen ze ook terug en dan horen we meteen hoe krikkel het evenwicht is, want dan zijn ze terug, terug in Jeruzalem terug in die stad van God, terug bij hun vrienden, de medeleerlingen en als Christus dan plots, even plots als van tevoren die dag weer in hun midden staat, is er meteen weer twijfel in hun hart. De warmte van eerder zijn ze alweer kwijt in een halve dag tijd zeg maar. Er wordt getwijfeld, ze hebben schrik: is dit Jezus of is het een spook? En Jezus overtuigt hen door te eten door zich aan te laten raken door met hen te spreken door opnieuw aan hen de schriften uit te leggen en alles te vertellen wat over de Christus, de Messias, de zoon van God gaat. En opnieuw raken ze nu in een wat grotere groep geraakt ten diepste van binnen. Hun hart wordt opnieuw verwarmd. Ze hebben Christus, ze hebben God weer bij zich en zo kunnen zij op weg, op weg om de goede boodschap van God, de boodschap van de verrijzenis van Christus aan mensen te vertellen om die mensen daarmee op het pad van de vergeving van de zonden te zetten. Weer toe te laten keren naar God.

Als wij deze zondag goed naar de lezingen luisteren, dan staat niet de zonde centraal maar het afkeren van die zonde en het weer toekeren naar God, naar Christus, zo met Christus op weg te gaan. Wij zijn samen onderweg alleluia, samen met de Heer op weg, alleluia.

Henry Vermeulen, diaken